TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Cấp bách xây dựng bộ tiêu chí "sức khỏe đất lúa"

12:56 30/10/2025

Các chuyên gia cho rằng, phục hồi sức khỏe đất là nền tảng cho nông nghiệp xanh và phát thải thấp, đồng thời là yếu tố sống còn để bảo vệ an ninh lương thực quốc gia. Việt Nam cần sớm xây dựng cơ sở dữ liệu đất quốc gia và ban hành bộ tiêu chí “sức khỏe đất lúa”.

Các chuyên gia cho rằng, Việt Nam cần sớm xây dựng cơ sở dữ liệu đất quốc gia, ban hành bộ tiêu chí sức khỏe đất lúa. (Ảnh minh họa)

Đất suy thoái – Thách thức lớn của ngành lúa gạo

Theo ông Vũ Năng Dũng, Chủ tịch Hội Khoa học đất Việt Nam, lúa là cây trồng chủ lực, gắn bó với sinh kế của hơn 60% dân số nông thôn. Tuy nhiên, sau nhiều năm thâm canh và lạm dụng phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, đất trồng lúa ở nhiều nơi đã bị suy thoái, giảm độ phì, thay đổi hệ vi sinh vật và mất dần chất hữu cơ. “Tình trạng đất yếu không chỉ làm giảm năng suất mà còn ảnh hưởng đến chất lượng hạt gạo và sức khỏe con người,” ông Dũng nhấn mạnh.

Ông Trần Minh Tiến, Phó Giám đốc Viện Khoa học Nông nghiệp Việt Nam, cho rằng cần sớm xây dựng bộ tiêu chí đánh giá sức khỏe đất lúa và cơ sở dữ liệu đất toàn quốc. Từ đó, các nhà khoa học có thể xác định điểm yếu của từng loại đất và đưa ra "phác đồ bồi bổ" phù hợp.

Ông Tiến đề xuất tái sử dụng phụ phẩm nông nghiệp để bổ sung dinh dưỡng, kết hợp phân hữu cơ và vô cơ hợp lý, ưu tiên sản phẩm giảm phát thải và thân thiện môi trường. Đồng thời, cần thay đổi tập quán canh tác, bón phân theo đặc tính từng vùng thay vì áp dụng công thức chung.

Hướng tới nền nông nghiệp xanh và bền vững

Đề cập đến Đề án 1 triệu ha lúa chất lượng cao, phát thải thấp vùng Đồng bằng sông Cửu Long, ông Tiến cho biết, đây là chương trình mang tính chiến lược, hướng đến mục tiêu kép: tăng hiệu quả sản xuất và bảo vệ môi trường.

Ông Võ Quang Minh, Hội Khoa học đất Việt Nam, bổ sung: "Đồng bằng sông Cửu Long có tới 9 nhóm đất với 55 loại khác nhau, nhưng nhiều khu vực đang bị suy thoái nặng. Cần tái cơ cấu sản xuất, phát triển mô hình xen canh, đa canh, kết hợp công nghệ và nông nghiệp thông minh."

Các chuyên gia thống nhất rằng, phục hồi sức khỏe đất chính là khởi đầu cho nền nông nghiệp xanh, giúp Việt Nam nâng cao năng suất, giảm phát thải và phát triển bền vững.

Hậu Thạch